

Перелік логоритмічних вправ для роботи з дітьми–логопатами

Вправа 1. “Домашній двір”

Мета: розвиток рухливості органів артикуляції, співвіднесення рухів тіла з рухами органів артикуляції, співвіднесення рухів тіла з рухами органів артикуляції.

Зміст:

Годинник будить нас уранці

Тік – так, тік – так.

Вставайте малята, годі вам спати.

(Діти виконують артикуляційну вправу “Годинник” і встають).

Підемо разом ми у двір і подивимось хто там вже прокинувся. Кожен двір обгороджений парканом. Діти, покажемо яким міцним буває парканчик.

(Діти виконують артикуляційну вправу “Парканчик” і стають поряд, утворюючи живий паркан).

Першим прокинувся півник і всіх розбудив. Щоб гарно співати, він вчився дзвонити „хоботком”.

(Діти виконують артикуляційну вправу “Хоботок”).

Прокинувся і вийшов сусід півника – індик. Він поважно ходить і белькоче: бл – бл – бл. Давайте і ми на мить станемо індіками.

(Діти ходять і виконують артикуляційну вправу “Індик”).

Біжить коник по поляні,

Цокаючи копитами:

Цок – цок – цок.

(Діти показують коника, цокаючи виконують вправу “Конячка”).

Ще багато є жителів у домашньому дворі, але нам вже час повертатися.

Посміхніться їм на прощання і рушаємо назад.

(Діти виконують артикуляційну вправу “Посмішка”).

Вправа 2. “Фокусник”

Мета: розвиток рухливості органів артикуляції.

Зміст:

До нас завітав фокусник із своєю чарівною скринькою. У нас також є чарівна скринька – рот. Ми можемо навчитися фокусам у нього. Фокусник то витягує зі скриньки чарівні предмети, то знову ховає. Давайте покажемо як він це робить.

(Діти виконують артикуляційну вправу “Хованка”).

Змахнув він паличкою вмить і витягнув лопаточку. Повторимо фокус?

(Діти повторюють артикуляційну вправу “Лопаточка”).

Заховав лопаточку: один, два, три і вона перетворилася на голочку.

(Діти виконують артикуляційну вправу “Голочка”).

Голочка упала, де її шукати? Накриємо чарівним плащем килимок з голочкою: один, два, три і голочка перетворилася на трубочку.

(Діти виконують вправу “Трубочка”).

Ще багато фокусів можемо показати, але вже в наступний раз.

Вправа 3. “Прогулянка у ліс”

Мета: розвиток рухливості органів артикуляції, гармонійне поєднання рухів тіла з рухами органів артикуляції.

Зміст:

Літо, літечко прийшло
люблять діточки тепло.

Але літом ми ще можемо зробити деякі запаси на зиму. Помандруємо у ліс. Хто це у нас заховався за кущиком? Ви зрозумієте, відгадавши загадку.

В теплий дощик народився,
парасолькою накрився.

Може б з лісу пострибав,
якби другу ногу мав.

(Гриб)

Як ми можемо язиком показати гриб?

(Діти виконують артикуляційну вправу “Грибок”).

А тепер, виконуючи вправу, позбираємо гриби.

В лісі є багато ягід, з яких можна на зиму зварити смачне варення.

(Діти виконують артикуляційну вправу “Смачне варення”).

Варення добре смакує з чаєм. А з чого ми п’ємо чай? Покажемо язичком чашечку.

(Діти за логопедом виконують вправу “Чашечка”).

Ми добре попрацювали, повертаймося додому.

Вправа 4. “Що є хорошим, а що поганим”

Мета: розвиток рухливості органів артикуляції, співвіднесення рухів тіла з рухами органів артикуляції.

Зміст:

Прослухавши віршик, вам потрібно буде вирішити, як поводитись добре, а як погано.

Дуже вправний хлопчик Саша.

Взявся мамі помагати –
стіни фарбою підфарбувати.

Щіточкою він вперед–назад
вправно управлявся

і з роботою швиденько
наш Сашко справлявся.

Покажемо з допомогою рук і язика, як Сашко фарбував стіни.

(Діти виконують артикуляційну вправу “Малярі”).

Микитка також хлопчик вправний,
але дуже вже лінивий.

Нічому не хоче він навчатись,
лише на гойдалці гойдатись.

Покажемо з допомогою рук і язика, як Микитка гойдається.

(Діти виконують артикуляційну вправу “Гойдалка”).

Вправа 5. “Конячка”

Мета: Розвиток артикуляційних навиків, мовленнєвого дихання. Підготовка до постановки звука [р].

Зміст:

Діти діляться на «конячок» і , «наїзників».

Ось біжать без перепони.

Скакуни, веселі – коні.

І дзвенять підкови

Коників чудових.

Діти цокають (*артикуляційна вправа “Конячка”*) і бігають по колу, зображаючи коників і наїзників.

Вже конячки поскакали

Зупинись, їм наказали.

За інструкцією логопеда діти роблять вдих через ніс і на видиху:

тр – р – р. Потім діти міняються ролями.

Вправа 6. ”Льотчик”

Мета: Розвиток мовленнєвого дихання Підготовка до постановки звука [р].

Зміст:

Льотчики (діти) сидять на стільчиках.

Логопед: – Льотчики, до польоту готові?

Діти: – Готові!

Логопед: – Заведіть мотори!

«Льотчики» імітують заведення моторів, вимовляючи: “Др-др-др”.

«Літають» по всій кімнаті зі звуком: р- р – р.

Логопед: – Льотчики на посадку.

Вправа 7. “Зашифрована пісня”

Мета: Регулювати темп мовнорухових координацій, збільшувати об’єм видихуваного повітря, розвивати мовленнєве дихання, розрізняти звуки за звучанням.

Зміст:

Спробуємо вгадати зашифровану пісню. Кожен з вас наспіває мелодію з допомогою складів [па – ба]. Інші спробують відгадати.

(Діти відгадують).

А тепер додамо до простого співу музику, яку ми будемо відстукувати у певному ритмі, або плескати в долоні.

Рекомендації. Звуки можна брати різні, в залежності від теми, що вивчається.

Вправа 8. “Музиканти”

Мета: Узгоджувати ритм рухів з мовленнєвим ритмом, розвивати мовленнєве дихання.

Зміст:

Дитині пропонується промовляти ряд поєднаних складів. Склади зі звуком [а] промовляються плескаючи в долоні, склади зі звуком [у] – відстукуючи по столу.

а) да – ду, да – ду, да – ду, да – ду;

б) да – да – ду, да – да – ду, да – да – ду;

в) ду – ду – да, ду – ду – да, ду – ду – да;

г) ду – да – ду, ду – да – ду, ду – да – ду.

Вправа 9. “Звукові доріжки”

Мета: Розвиток мовленнєвого дихання, співвіднесення мовленнєвого ритму із зорово–руховими координаціями.

Зміст:

Дитині пропонується на видиху промовляти голосні звуки (склади), проводячи пальцем по доріжці. Основною умовою є співвіднесення тривалості звучання з довжиною доріжки (голос звучить, поки рухається рука по доріжці).

Вправа 10. “Звукові хвилі”

Мета: Змінювати силу голосу з опорою на зорово–рухові кординації.

Зміст:

Дитина малює або обводить по контуру кольоровим олівцем високі хвилі, супроводжуючи рух наспівуванням любого голосного звука. Основною умовою виконання є збільшення сили голосу при «спусканні з хвилі», зменшення сили голосу при «підйомі на хвилю» і зупинка обведення хвилі при вдиху.

Вправа 11. “Великий і маленький годинник”

Мета: Співставляти ритмічні ряди на основі послідовності сильних і слабких ланок, розвивати контроль за силою голосу.

Зміст:

Дитині пропонується викласти ряди великих та маленьких годинничків по зразку. Потрібно буде співвідносити звуконаслідування з предметним образом (великий годинник тікає голосно «тік–так», маленький годинничок тікає тихо «тік–так»). Дитина нажимає пальцем на кожен квадрат і озвучує.

Вправа 12. “Танець вітру із хмаринками”

Мета: Вироблення сили, об’єму видихуваного повітря під час рухової координації.

Зміст:

Логопед пропонує одній дитині стати вітерцем, а іншим – хмаринками. Під повільну мелодію «хмаринки» танцюють. «Вітерець» танцює біля них і намагається здути якнайбільше «сніжинок».

(Сніжинками можуть слугувати клптики вати чи інший підручний матеріал).

Мелодія зупиняється і підраховується кількість «сніжинок», що впали. Потім діти міняються ролями і вітерцем стає інша дитина.